

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 42.635/4
DU 24 AVRIL 2007

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par la Vice-Première Ministre et Ministre de la Protection de la Consommation, le 28 mars 2007, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal "fixant les modalités du mécanisme ouvert de désignation du prestataire de l'annuaire universel", a donné l'avis suivant :

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1/, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations suivantes.

Préambule

L'accord du Ministre du Budget et l'avis de l'inspecteur des finances ne sont pas requis sur le texte en projet en vertu des articles 5, 2/, et 14, 1/, de l'arrêté royal du 16 novembre 1994 relatif au contrôle administratif et budgétaire.

Afin d'éviter toute confusion sur le caractère obligatoire de la consultation de ces instances, ces accord et avis ne doivent pas être visés au préambule dont les alinéas 2 et 3 seront omis.

Dispositif

Article 2

Il résulte de cette disposition que seules les personnes morales peuvent poser leur candidature pour être désignées comme prestataire chargé de la fourniture de l'annuaire universel.

Le système ainsi mis en place opère une différence de traitement entre les personnes physiques et les personnes morales, différence dont on n'aperçoit pas a priori les raisons objectives, raisonnables et adéquates. Il a par ailleurs pour effet de contraindre, sans aucun fondement légal pour ce faire, les personnes physiques à s'associer ce qui pose, en tout état de cause, question au regard de la liberté d'association garantie par l'article 27 de la Constitution, qui comporte également la liberté de ne pas s'associer.

.../...

Contrairement aux explications données sur ce point par le délégué de la ministre, l'arrêté en projet ne peut mettre en place un tel système.

Article 4

L'article 4, § 1er, alinéa 2, de l'arrêté en projet méconnaît les lois sur l'emploi des langues en matière administrative, coordonnées le 18 juillet 1966, spécialement l'article 41 de ces lois.

Cet alinéa sera omis.

Article 6

Si la disposition à l'examen doit être comprise comme interdisant à un candidat non seulement de modifier sa candidature, mais également d'introduire une nouvelle candidature se substituant à sa précédente, alors même qu'il demeure dans les délais impartis pour l'introduction des candidatures, elle instaure alors une mesure excessivement sévère et disproportionnée qui ne peut se justifier au regard du principe d'égalité inscrit aux articles 10 et 11 de la Constitution.

La disposition à l'examen sera réexaminée à la lumière de cette observation.

Article 10

L'article 87, § 2, de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques que l'arrêté en projet se donne pour fondement juridique habilite le Roi à organiser une procédure de sélection ouverte du prestataire chargé de la fourniture de l'annuaire universel.

Il n'autorise nullement le Roi à prévoir des causes de nullité de la désignation du prestataire ni à fixer des règles en matière de responsabilité et de dédommagement.

.../...

Les alinéas 2 et 3 de la disposition à l'examen seront donc omis.

Article 14

Il résulte de l'article 14 que l'arrêté entrera immédiatement en vigueur, le jour de sa publication au Moniteur belge.

À moins d'une raison spécifique justifiant une dérogation au délai usuel d'entrée en vigueur, fixé par l'article 6, alinéa 1er, de la loi du 31 mai 1961 relative à l'emploi des langues en matière législative, à la présentation, à la publication et à l'entrée en vigueur des textes légaux et réglementaires, il faut renoncer, en principe, à l'entrée en vigueur immédiate afin d'accorder à chacun un délai raisonnable pour prendre connaissance des nouvelles règles.

La chambre était composée de

Messieurs	Ph. HANSE,	président de chambre,
	P. LIÉNARDY,	conseillers d'État,
	J. JAUMOTTE,	
Madame	C. GIGOT,	greffier.

Le rapport a été présenté par Mme A. VAGMAN, auditeur.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

C. GIGOT

Ph. HANSE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 42.635/4
VAN 24 APRIL 2007

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 28 maart 2007 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Consumentenzaken verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot vaststelling van de nadere regels van het open mechanisme voor het aanwijzen van de aanbieder van de universele telefoongids", heeft het volgende advies gegeven :

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Aanhef

De akkoordbevinding van de Minister van Begroting en het advies van de inspecteur van financiën zijn krachtens de artikelen 5, 2/, en 14, 1/, van het koninklijk besluit van 16 november 1994 betreffende de administratieve en begrotingscontrole niet vereist voor de ontworpen tekst.

Teneinde elke verwarring omtrent de verplichte aard van de raadpleging van die instanties weg te nemen, behoeft naar die akkoordbevinding en dat advies niet te worden verwezen in de aanhef, zodat het tweede en het derde lid ervan dienen te vervallen.

Dispositief

Artikel 2

Uit deze bepaling volgt dat alleen rechtspersonen zich kandidaat kunnen stellen om aangewezen te worden als aanbieder die de taak heeft de universele telefoongids te verstrekken.

De aldus ingevoerde regeling leidt tot een verschillende behandeling van natuurlijke en rechtspersonen, van welke verschillende behandeling de objectieve, redelijke en afdoende redenen prima facie niet duidelijk zijn. Ze leidt er voorts toe dat, hoewel er daarvoor geen enkele rechtsgrond bestaat, aan de natuurlijke personen de verplichting wordt opgelegd om zich te verenigen, wat hoe dan ook vragen doet rijzen omtrent de vrijheid van vereniging, die gewaarborgd wordt door artikel 27 van de Grondwet en die eveneens de vrijheid omvat om zich niet te verenigen.

In tegenstelling tot hetgeen beweerd wordt in de uitleg die de gemachtigde van de Minister op dit punt heeft gegeven, kan bij het ontworpen besluit geen dergelijke regeling worden ingevoerd.

Artikel 4

Artikel 4, § 1, tweede lid, van het ontworpen besluit houdt een schending in van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, inzonderheid van artikel 41 van die wetten.

Dat lid behoort te vervallen.

Artikel 6

Als de voorliggende bepaling geïnterpreteerd dient te worden als een verbod voor de kandidaat om niet alleen zijn kandidatuur te wijzigen maar ook om een nieuwe kandidatuur ter vervanging van de voorgaande in te dienen, zelfs als hij zich daarbij houdt aan de termijnen die voor het indienen van de kandidaturen gesteld zijn, wordt daarbij een veel te strenge en buitensporige regel gesteld die niet kan worden verantwoord in het licht van het gelijkheidsbeginsel dat verankerd is in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

De onderzochte bepaling dient in het licht van deze opmerking te worden herzien.

Artikel 10

Bij artikel 87, § 2, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, welke bepaling als rechtsgrond van het ontworpen besluit wordt opgegeven, wordt de Koning gemachtigd om te voorzien in een open procedure voor de selectie van de aanbieder die de taak heeft de universele telefoongids te verstrekken.

Bij die bepaling wordt de Koning geenszins gemachtigd om gronden van nietigheid van de aanwijzing van de aanbieder te bepalen, noch om regels vast te stellen inzake aansprakelijkheid en schadeloosstelling.

Het tweede en het derde lid van de onderzochte bepaling behoren derhalve te vervallen.

Artikel 14

Uit artikel 14 volgt dat het besluit onmiddellijk in werking treedt, de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.

Tenzij er een specifieke reden bestaat om af te wijken van de gangbare termijn van inwerkingtreding, bepaald bij artikel 6, eerste lid, van de wet van 31 mei 1961 betreffende het gebruik der talen in wetgevingszaken, het opmaken, bekendmaken en inwerkingtreden van wetten en verordeningen, dient in beginsel te worden afgezien van onmiddellijke inwerkingtreding teneinde elkeen een redelijke termijn te geven om kennis te nemen van de nieuwe regels.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	Ph. HANSE,	kamervoorzitter,
	P. LIÉNARDY,	staatsraden,
	J. JAUMOTTE,	
Mevrouw	C. GIGOT,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. A. VAGMAN, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LIÉNARDY.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

C. GIGOT

Ph. HANSE